

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
TỈNH HÀ TĨNH**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Bản án số 11/2020/HNGĐ-ST
Ngày 19-6-2020
V/v tranh chấp thay đổi người trực tiếp
nuôi con sau ly hôn.

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**

TOÀ ÁN NHÂN DÂN TỈNH HÀ TĨNH

- Thành phần Hội đồng xét xử sơ thẩm gồm có:

Chủ tọa phiên toà: Bà Trương Thị Lệ Thu – Thẩm phán

Các Hội thẩm nhân dân: Ông Nguyễn Đình Hoài
Ông Bùi Văn Hồng

- Thư ký phiên toà: Bà Trần Thị Thúy Hạnh, Thư ký Tòa án, Tòa án nhân dân tỉnh Hà Tĩnh;

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Hà Tĩnh tham gia phiên toà: Bà Dương Thị Thanh Hiền - Kiểm sát viên.

Ngày 19 tháng 6 năm 2020, tại Hội trường xét xử số 4, Tòa án nhân dân tỉnh Hà Tĩnh xét xử sơ thẩm công khai theo thủ tục thông thường vụ án thụ lý số 68/2019/HNGĐ-ST ngày 19/12/2019 về “Tranh chấp thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn”, giữa các đương sự:

1. *Nguyên đơn:* Anh Lê Quốc H, sinh ngày 20/7/1981; địa chỉ: Thôn M, xã T, huyện N, tỉnh Hà Tĩnh;

2. *Bị đơn:* Chị Võ Thị Thanh S; sinh ngày 02/8/1985; địa chỉ trước khi xuất cảnh: Thôn M, xã T, huyện N, tỉnh Hà Tĩnh; Hiện đang lao động tự do tại nước Hungary.

3. *Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan:* Chị Võ Thị S1, địa chỉ: Ấp xóm Góc, xã Long An, huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai. Hiện đang làm việc tại Chuyên 12, xưởng A, Công ty C, Long Thành, Đồng Nai.

4. *Người tham gia tố tụng khác:* Ông Võ Tá T; địa chỉ: Thôn M, xã T, huyện N, tỉnh Hà Tĩnh.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo nội dung Đơn khởi kiện, Bản tự khai cũng như quá trình giải quyết vụ án, nguyên đơn anh Lê Quốc H trình bày:

Anh và chị Võ Thị Thanh S đã thuận tình ly hôn. Tại Quyết định số 78/2015/QĐST-HNGĐ ngày 16/12/2015 của Tòa án nhân dân huyện N đã công nhận sự thỏa thuận về phần con chung như sau: Giao con chung Lê Ngọc P, sinh ngày 25/7/2012 cho chị Võ Thị Thanh S trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng. Anh Lê Quốc H không phải cấp dưỡng tiền nuôi con chung. Tuy nhiên từ tháng 6/2019 chị Võ Thị Thanh S đã đi lao động tại nước ngoài và nhờ chị gái là chị Võ Thị S1, trú tại Ấp xóm Gốc, xã L, huyện L, tỉnh Đồng Nai chăm sóc. Bản thân anh đủ điều kiện để nuôi dưỡng con chung, vì vậy anh yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn, giao con chung Lê Ngọc P cho anh trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng, không yêu cầu nghĩa vụ cấp dưỡng tiền nuôi con chung đối với chị Võ Thị Thanh S.

Tại văn bản đề ngày 02/01/2020, bị đơn chị Võ Thị Thanh S trình bày: Chị và anh Lê Quốc H đã thuận tình ly hôn. Tòa án giao con chung Lê Ngọc Phú cho chị trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng. Chị hiện đang lao động tại nước ngoài, tuy nhiên chị không đồng ý với yêu cầu khởi kiện thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn của anh H vì các lý do: Chị đi lao động nước ngoài là để có thu nhập, đảm bảo cuộc sống tốt hơn chứ không phải không chăm sóc, nuôi dưỡng con; tính chất công việc của anh H cũng thường xuyên đi vắng, anh H thể hiện là người cha không có trách nhiệm vì đã từ chối cấp giấy khai sinh gốc khi làm thủ tục cho con vào lớp 1, không có sự quan tâm cả về vật chất và tinh thần đối với con, đồng thời do điều kiện không thể về tham gia phiên tòa nên chị ủy quyền cho ông Võ Tá T thay mặt chị giải quyết vụ việc.

Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan chị Võ Thị S1 trình bày: Cháu Lê Ngọc P là con của anh Lê Quốc H và chị Võ Thị Thanh S. Sau khi ly hôn, chị S đưa con là Lê Ngọc Phú vào sinh sống cùng chị, vì chị S không có nhà ở. Hiện tại chị S đã đi lao động nước ngoài. Chị đang trực tiếp chăm sóc cháu P. Đối với yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn của anh H, chị không có ý kiến gì, cũng không có yêu cầu gì về quá trình chăm sóc cháu P. Chị yêu cầu được vắng mặt trong quá trình giải quyết vụ án và ủy quyền việc giao nhận tài liệu cho bố đẻ là ông Võ Tá T.

Người tham gia tố tụng khác ông Võ Tá T (người được chị S và chị S1 ủy quyền) cam đoan đã thông báo đầy đủ, kịp thời các văn bản tố tụng của Tòa án cho chị S và chị S1, đồng thời trình bày thêm: Sau khi vợ chồng S và H ly hôn, chị S đưa con chung là Lê Ngọc P vào ở cùng chị Võ Thị S1 (chị gái) ở Đồng Nai, tuy nhiên vợ chồng ông vẫn phải chu cấp tiền để nuôi dưỡng cháu P vì chị S không đủ điều kiện kinh tế, tuy nhiên ông không có yêu cầu gì. Còn chị S, hiện tại là công nhân, đang chung sống như vợ chồng với người khác và có 02 người con. Chị S đang lao động tự do tại nước Hungary. Theo ông, nếu anh H đảm bảo việc chăm

sóc tốt cho cháu Huy thì gia đình ông đồng ý cho anh H đưa cháu P về nuôi dưỡng, nhưng anh H phải nói chuyện với gia đình ông.

Cháu Lê Ngọc P có nguyện vọng được ở với mẹ và gì S1.

Tại phiên tòa hôm nay, nguyên đơn giữ nguyên quan điểm khởi kiện. Bị đơn và người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan vắng mặt. Ông T trình bày: Gia đình không đồng ý giao cháu P cho anh H nuôi dưỡng vì hiện tại anh H cũng đã có vợ.

Đại diện VKSND tỉnh Hà Tĩnh sau khi nhận xét việc chấp hành pháp luật của thẩm phán, thư ký và các đương sự, phân tích nội dung vụ việc, đã đề nghị Hội đồng xét xử chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn: Giao con chung Lê Ngọc Phú cho anh Lê Quốc H trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng. Chị Võ Thị Thanh S không phải cấp dưỡng tiền nuôi con chung.

Sau khi nghiên cứu các tài liệu có tại hồ sơ vụ án được thẩm tra tại phiên tòa và căn cứ kết quả tranh luận tại phiên tòa,

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

[1]Thủ tục tố tụng:

[1.1] Nguyên đơn khởi kiện thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn, nên quan hệ pháp luật thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án theo quy định tại khoản 3 Điều 28 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015.

[1.2] Bị đơn chị Võ Thị Thanh S, có hộ khẩu thường trú tại thôn Minh Quang, xã T, huyện N, tỉnh Hà Tĩnh, hiện đang cư trú tại nước ngoài. Theo Đơn khởi kiện, anh H trình bày chị S đang lao động tại Cộng hòa liên bang Đức, theo cung cấp của ông Võ Tá T (bố đẻ chị S) thì chị S hiện đang lao động tại Hungary. Theo thông tin cung cấp của Cục quản lý xuất nhập cảnh thì chị S đã xuất cảnh lúc 19:18:19 ngày 02/10/2019 qua Cửa khẩu sân bay quốc tế Tân Sơn Nhất, hiện chưa có thông tin nhập cảnh, nên quan hệ pháp luật thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân tỉnh Hà Tĩnh theo quy định tại Điều 37, Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015.

[1.3] Quá trình giải quyết vụ án, Tòa án đã thông qua gia đình bị đơn yêu cầu bị đơn cung cấp địa chỉ cụ thể tại nước ngoài và trình bày quan điểm đối với yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn. Tuy nhiên bị đơn không cung cấp địa chỉ nhưng vẫn trình bày quan điểm và được người thân trực tiếp giao nộp cho Tòa án nên Tòa án không thể thực hiện được ủy thác tư pháp mà căn cứ hướng dẫn tại Công văn số 253/TANDTC-PC ngày 26/11/2018 của Tòa án nhân dân Tối cao để thông báo cho bị đơn các văn bản tố tụng.

[1.4] Về ủy quyền của chị Võ Thị Thanh S: Chị S ủy quyền cho ông Võ Tá T giải quyết vụ án. Tuy nhiên đây là vụ án liên quan đến quyền nhân thân không

được phép ủy quyền. Chị S chỉ có thể ủy quyền việc giao nhận tài liệu chứng cứ chứ không được ủy quyền việc giải quyết vụ án.

[1.5] Tại phiên tòa hôm nay, bị đơn chị Võ Thị Thanh S tiếp tục vắng mặt, tuy nhiên bố đẻ của chị S khẳng định đã thông báo cho chị S biết thời gian mở lại phiên tòa nhưng chị S không thể về tham gia. Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan, chị Võ Thị S1 có yêu cầu được vắng mặt. Đây là phiên tòa mở lần thứ 2, vì vậy căn cứ quy định tại Điều 227 Bộ luật tố tụng dân sự, Tòa án xét xử vắng mặt bị đơn và người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan theo thủ tục chung.

[2] Nội dung: Theo Quyết định công nhận thuận tình ly hôn giữa nguyên đơn anh Lê Quốc H và bị đơn chị Võ Thị Thanh S thì người trực tiếp nuôi con chung sau ly hôn là chị Võ Thị Thanh S, anh Lê Quốc H không phải thực hiện nghĩa vụ cấp dưỡng tiền nuôi con chung. Tuy nhiên, anh H khởi kiện yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn với lý do hiện nay chị S không có mặt ở Việt Nam, không trực tiếp thực hiện nghĩa vụ nuôi con mà gửi con cho người khác chăm sóc. Bản thân anh là Trung úy, thu nhập tương đối cao và ổn định, có nhà ở đảm bảo điều kiện chăm sóc con chung tốt.

Hội đồng xét xử thấy rằng: Anh H và chị S đều có yêu cầu được trực tiếp nuôi con chung, đó là nguyện vọng chính đáng, là quyền và nghĩa vụ của cha mẹ, là đạo lý của người Việt Nam. Tuy nhiên, việc giao con cho ai nuôi, cần xem xét vào điều kiện hiện tại của mỗi bên, trên cơ sở đảm bảo tốt nhất cho sự phát triển toàn diện của con chung.

Chị Võ Thị Thanh S hiện đang lao động tại nước ngoài, không thể thực hiện nghĩa vụ trực tiếp nuôi con chung. Theo trình bày của ông Võ Tá T (bố đẻ của chị S) thì sau khi được quyền nuôi con, chị S đã đưa con vào tỉnh Đồng Nai ở với chị gái là chị Võ Thị S1, tuy nhiên ông bà vẫn phải viện trợ tiền để nuôi dưỡng cháu P. Theo trình bày của chị S1 thì chị S không có nhà ở nên chị cho chị S và cháu P ở nhờ. Khi chị S đi nước ngoài có nhờ chị chăm sóc cháu P. Mặt khác, tại phiên tòa ngày 19-5-2020 ông Trung khẳng định: Chị S1 là công nhân, đang sống chung như vợ chồng với 01 người khác và có 02 người con. Tòa án nhân dân tỉnh Hà Tĩnh đã ủy thác cho Tòa án nhân dân huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai xác minh điều kiện hoàn cảnh của chị S1. Tại Biên bản lấy lời khai ngày 01/6/2020, chị S1 trình bày: Chị đã ly hôn năm 2017, hiện tại chị đang thực hiện việc nuôi dưỡng 2 người con (một cháu sinh năm 2004 và 01 cháu sinh năm 2007) và đang đi học. Chị là công nhân.

Đối với anh Lê Quốc H hiện tại anh là Trung úy, mức lương ổn định, có nhà ở, đảm bảo được việc trực tiếp nuôi con. Mặc dù, sau khi ly hôn anh không trực tiếp nuôi con nhưng anh vẫn thường xuyên liên lạc, nói chuyện với cháu P. Chị Doãn Thị Hồng (vợ mới cưới của anh Phú) có đơn tình nguyện nhận cháu P về

nuôi dưỡng và cam đoan yêu thương cháu như con đẻ của mình. Bản thân cháu P có nguyện vọng ở với mẹ và gđ S1.

Như vậy, thực tế hiện nay cả anh H và chị S đều không trực tiếp chăm sóc cháu P mà chị Võ Thị S1 mới là người trực tiếp chăm sóc cháu. Cháu Lê Ngọc Phú, sinh ngày 25/7/2012, đang bước vào độ tuổi rất cần sự chăm sóc, yêu thương của bố và mẹ. Mặc dù chị Võ Thị S1 (gđ ruột) cũng là người yêu thương cháu, nhưng không thể thay thế bố hoặc mẹ cho sự phát triển toàn diện của cháu. Hơn nữa, chị Võ Thị S1 cũng đang nuôi dưỡng, chăm sóc các con của chị nên cũng không đủ điều kiện để được nuôi dưỡng cháu P.

Vì vậy, HĐXX thấy rằng, mặc dù cháu P có nguyện vọng ở với mẹ nhưng hiện tại mẹ của cháu đang lao động tại nước ngoài, vì vậy việc giao cháu cho bố (anh H) trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng là phù hợp. Nếu sau này, chị S chứng minh được anh H không đủ điều kiện để chăm sóc cháu P hoặc không chăm sóc cháu P tốt thì có quyền làm đơn khởi kiện yêu cầu thay đổi lại người trực tiếp nuôi con sau ly hôn.

Về nghĩa vụ cấp dưỡng tiền nuôi con: Nguyên đơn không yêu cầu nên không xem xét.

[2.4] Về án phí: Anh Lê Quốc H không phải chịu án phí sơ thẩm.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Áp dụng các Điều 81, 82, 83, 84 Luật Hôn nhân gia đình năm 2014; các Điều 28, 37, 227, 271, 273, khoản 2 Điều 479, Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015; điểm d khoản 2 Điều 11 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 về án phí, lệ phí Tòa án xử:

Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn anh Lê Quốc H về việc thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn.

Giao cháu Lê Ngọc Phú, sinh ngày 25/7/2012 cho anh Lê Quốc H trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng. Chị Võ Thị Thanh S không phải thực hiện nghĩa vụ cấp dưỡng tiền nuôi con chung cho đến khi có quyết định khác của cơ quan Nhà nước có thẩm quyền và có quyền đi lại thăm nom con chung, không ai được ngăn cản.

Về án phí: Anh Lê Quốc H không phải chịu án phí dân sự sơ thẩm.

Nguyên đơn có quyền kháng cáo lên Tòa án cấp phúc thẩm trong hạn 15 ngày kể từ ngày tuyên án. Bị đơn có quyền kháng cáo Bản án trong thời hạn 01 tháng, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Bản án được tổng đạt hợp lệ hoặc được niêm yết hợp lệ theo quy định của pháp luật.

Trường hợp bản án được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật thi hành án dân sự thì người được thi hành án và người phải thi hành án có quyền thoả thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7 và 9 Luật Thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại điều 30 Luật thi hành án dân sự.

Án xử công khai sơ thẩm, có mặt nguyên đơn, vắng mặt bị đơn và người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan.

Nơi nhận

- TAND cấp cao;
- VKSND tỉnh Hà Tĩnh;
- Cục THA tỉnh Hà Tĩnh;
- Đương sự;
- Lưu HS, TDS.

**T.M HỘI ĐỒNG XÉT XỬ SƠ THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Trương Thị Lệ Thu